

ZÁPIS Z ON–LINE DISKUSE MAP II. PRAHA 16

pro členy Řídícího výboru projektu, členy pracovní skupiny pro rovné příležitosti, pracovní skupiny pro financování a zástupce Pedagogicko-psychologické poradny Prahy 5

Realizováno v rámci aktivity **Podpora znalostních kapacit Řídícího výboru projektu MAP II. Praha 16**, registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011811s podporou MŠMT v rámci výzvy č. 47 OP VVV.

Datum jednání: 1. 2. 2022
Čas jednání: 14:00 – 16:00
Místo jednání: On-line aplikace Google Meets
Přítomní: dle prezenční listiny
Zápis: Iva Houserová

Téma: Nerovnosti ve vzdělání – podpora a integrace dětí s SVP, inkluze

Témata k diskusi:

- Podpora škol se slabšími vzdělávacími výsledky.
- Podpůrné a motivační sítě pro rodiče dětí se SVP ve včasné a rané péči.
- Včasné plánování a podpora žáků se SVP při vstupu do vzdělávání a při přechodu mezi stupni vzdělání.
- Dostupnost kvalitního inkluzivního vzdělávání pro každého dítěte/žáka ve školách v území.
- Podpůrné a akceptující prostředí ve školách a v území a opatření pro řešení šikany a diskriminace.
- Možnosti zlepšení spolupráce s rodiči.
- Zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání žáků a spolupráce s rodiči, začleňování žáků se SVP do neformálního a zájmového vzdělávání a odstraňování finančních bariér.
- Selektivnost systému (přechody ze ZŠ na víceletá gymnázia, kvalita 2. stupně základních škol).

Setkání se uskutečnilo on-line pomocí platformy Google Meets. Zahájeno bylo ve 14 hodin. Iva Houserová přivítala přítomné účastníky. Následovalo vzájemné představení.

Poté se již ujala slova paní Renáta Faltýnová – psycholožka, která působí mimo jiné i pod Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 5. Paní Faltýnová vždy uvedla téma k diskusi a vyjádřila svůj pohled na dané téma na základě svých zkušeností z praxe. Spolu s paní Denisou Červinkovou vždy upozornily, kde vidí nedostatky, nebo naopak příležitosti ke změně a zlepšení. Pohovořily vždy také o dobré praxi. Ve společné diskusi jsme hledali především cesty, jak celý proces integrace dětí s SVP podpořit, jak vylepšit vzájemné vztahy školy a rodiny.

Prezentace ze setkání je přílohou zápisu. Zde uvádíme souhrn hlavních myšlenek a podnětů ze společné diskuse:

1. Podpora škol se slabšími vzdělávacími výsledky:

Slabou stránkou je nedostatečná kapacita odborného personálu škol se zaměřením na práci s dětmi s SVP, tj. školních psychologů, speciálních pedagogů a asistentů. Často se jedná o úvazky na omezenou dobu (hrazeny ze Šablon atd.)

Paní Čevinková vyzdvihla pozici sociálního pedagoga, který již na některých ZŠ funguje. Považuje ho za velice užitečnou spojnicí mezi učiteli a rodinami, kdy je schopen fungovat v roli moderátora při řešení sociálních nerovností žáků, šikany atd. Sociální pedagog dále pečuje o sociální začlenění žáků.

Paní Faltýnová považuje za nedostatečnou supervizi, která probíhá ve školách, a to jak v rámci činnosti pedagogů, tak i například pro spolupráci učitele a asistenta. Supervizi a sebereflexi je dle paní Faltýnové věnováno ve školách stále velice málo prostoru. Opět zde narážíme na nedostatečné kapacity odborníků v této oblasti.

2. Podpůrné a motivační sítě pro rodiče dětí se SVP ve včasné a rané péči.

Paní Faltýnová i paní Červinková upozorňují na skutečnost, že mnoho dětí se k odborné péči dostává pozdě. Pediatři i MŠ často informují rodiče o potřebě podpory dítěte v určité oblasti opatrně, anebo vůbec. Rodiče mají tendenci vyčkávat, že se „slabá“ oblast sama srovná, či zlepší po nástupu do školy. SVP se tedy často řeší až po nástupu do školy a vzniku viditelných problémů a zaostávání v učení.

Faktem je ale opět nedostatečná kapacita pracovišť PPP, kdy není prostor například ani na pravidelné intervence v mateřských školkách, které mají zásadní význam. Vhodné by bylo podpořit informovanost mezi rodiči a pedagogy, a to již při nástupu dětí do školky tedy cca ve třech letech věku.

3. Včasné plánování a podpora žáků se SVP při vstupu do vzdělávání a při přechodu mezi stupni vzdělání.

V Praze chybí přípravné třídy. Jejich kapacita je nedostatečná. Fungují jako ideální přechod mezi školkou a školou pro děti, u kterých je potřeba podpořit a vyrovnat jejich vývoj tak, aby byly dostatečně připraveny na začátek školní docházky. Tyto děti potřebují speciální výchovně-vzdělávací program, který jim klasická předškolní třída MŠ neposkytne. Pouhým odkladem školní docházky bez soustavné péče a odborné podpory u těchto dětí k vyrovnání rozdílů a posílení potřebných kompetencí často nedochází.

Paní Wildová uvedla, že velký zájem ze strany rodičů o umístění dítěte do přípravné třídy na Zbraslavi nezaznamenali. Rodiče stále preferují pouhý odklad školní docházky a dítě nechávají ve školce, protože je zde volnější režim a chtějí dítěti „prodloužit dětství“. Zde je tedy opět podstatné, jak je význam přípravné třídy vysvětlen rodičům.

Důležité je opět informovat rodiče o důležitosti předávání informací o dítěti (rodiče někdy nepředávají posudky z PPP s obavou, aby nedošlo kvůli diagnóze dětí k určité stigmatizaci dítěte). Zde opět dochází k prodlevě, kdy by žákovi s SVP mohla být poskytnuta podpůrná péče ze strany pedagoga hned v počátku školní docházky.

V případě přechodu dětí na střední školu vidí paní Červinková i Faltýnová problém v nedostatečném prostoru pro kariérové poradenství ve školách. Téma výběru střední školy, tedy i představa o budoucím zaměstnání, by s dětmi mělo být komunikováno již při přechodu na druhý stupeň. Výběr střední školy je často odrazem přání rodičů, kteří preferují maturitní obory i v případě, že to neodpovídá schopnostem dítěte. Velký zájem o studium na víceletém gymnáziu je zase způsoben tím, že rodiče hledají alternativu pro nadanější žáky s vidinou, že gymnázium nabídne výuku rozšířenou. Jedním ze způsobů, jak děti na základní škole udržet, by podle paní Červinkové byla například nabídka oborových předmětů, tj. určité specializace. Vhodná je také účast odborníků z praxe ve výuce atd.

4. Spolupráce s rodiči

Spolupráce školy a rodičů je zásadním předpokladem úspěchu inkluze žáků s SVP. Stejně tak při diagnostice poruch učení je důležité, aby byly skutečnosti komunikovány včas a otevřeně. Pokud je vztah mezi rodiči a školou otevřený a založený na vzájemné důvěře, komunikuje se pak snadněji i speciální potřeba dítěte.

Diskutovali jsme možnosti, jak rodiče zapojit do dění ve škole. Paní Červinková doporučuje tzv. tripartitu, tedy schůzku rodičů, učitele a žáka. Všechny tři strany mají možnost se navzájem poznat, dítě má možnost sebehodnocení, podílí se na volbě řešení atd. Vhodné je, aby rodiče vnímali školu jako otevřenou instituci, aby se například ve školce měli možnost podívat do třídy, měli prostor pro zapojení do činností školy atd.

5. Prostor pro aktivity MAP II. Praha 16

- Podpora informovanosti rodičů (besedy s odborníky, workshopy).
- Podpora informovanosti pedagogů (diskuse s PPP, intervence v MŠ, školení pedagogů na téma včasné diagnostiky, školení zaměřená na komunikaci atd.).
- Společná setkání pro rodiče a pedagogy.

Děkujeme za podnětnou diskusi všem zúčastněným.

V Praze dne 1.2.2022